

OBSAH

Úvod 11

A. OBECNÁ ČÁST

1. HISTORICKÉ POZNÁMKY 15

Miroslav Zeman, Jan Ulrych

2. TEORETICKÉ ZÁKLADY 19

2.1. Anatomie a fyziologie kůže a podkoží 19

Alžběta Blanková

2.1.1. Pokožka 19

2.1.2. Škára 22

2.1.3. Podkoží a typy kůže 22

2.1.4. Chlupy 23

2.1.5. Nehet 23

2.1.6. Kožní žlázy 24

2.1.7. Mléčná žláza 25

2.1.8. Základy fyziologie kůže 26

2.1.9. Hojení ran 26

2.2. Obranné a imunitní mechanismy kůže 28

Helena Posová

2.2.1. Mikrobiota 28

2.2.2. Antimikrobiální peptidy 28

2.2.3. Buňky v kůži zapojené
do imunitních reakcí 28

2.2.4. Keratinocyty 29

2.2.5. Langerhansovy buňky 29

2.2.6. Další buňky prezentující antigen 30

2.2.7. Další buňky a molekuly zapojené
do imunitních reakcí 31

2.2.8. Lymfocyty 31

2.2.9. Regulační T-buňky 31

2.2.10. SALT 32

2.2.11. Kožní adnexa a jejich role
v imunitních reakcích 33

2.2.12. Další součásti kůže zasahující
do imunitních dějů 33

2.2.13. Příklad obranného postupu proti
Staphylococcus aureus 33

2.2.14. Nebezpečí prolomení autotolerance
při infekci 34

2.2.15. Ovlivnění reakcí imunitního systému
kůže terapií 34

2.3. Patologický obraz vybraných bakteriálních infekcí kůže 35

Radek Jakša

2.3.1. Makroskopické projevy
bakteriálních kožních zánětů 35

2.3.2. Obecné mikroskopické projevy
bakteriálních kožních zánětů 36

2.3.3. Povrchové pyogenní kožní
infekce 37

2.3.4. Hnisavé záněty pilosebaceózní
jednotky 38

2.3.5. Hluboké pyogenní kožní infekce 38

2.3.6. Bakteriální záněty
hlubokých měkkých tkání 40

2.3.7. Gangréna 41

2.4. Mikrobiální etiologie 42

Václava Adámková

2.4.1. Stručná charakteristika nejčastějších patogenů	42
--	----

3. DEFINICE, KLASIFIKACE A EPIDEMIOLOGIE CHIRURGICKÝCH INFEKČÍ KŮŽE A MĚKKÝCH TKÁNÍ ..53

Jan Ulrych

3.1. Definice	53
3.2. Klasifikace	53
3.2.1. Klasifikace nekrotizující infekce kůže a měkkých tkání	55
3.3. Epidemiologie	56
3.3.1. Výskyt	56
3.3.2. Ambulantní terapie versus terapie za hospitalizace	57
3.3.3. Demografická data (věk, pohlaví, rasa)	57
3.3.4. Mikrobiální etiologie	57
3.3.5. Antimikrobiální rezistence	58

4. DIAGNOSTIKA .....

4.1. Klinická manifestace infekce kůže a měkkých tkání	63
<i>Jan Ulrych</i>	
4.1.1. Úvod.	63
4.1.2. Anamnéza	63
4.1.3. Objektivní symptomatologie	64
4.1.4. Shrnutí	66
4.2. Zásady mikrobiologického vyšetření	67
<i>Václava Adámková</i>	
4.2.1. Infekce měkkých tkání hlavy a krku ..	69
4.2.2. Infekce popálenin	69
4.2.3. Infekce rány po pokousání člověkem ..	69
4.2.4. Infekce rány po pokousání zvířetem ..	69
4.2.5. Kožní infekce vzniklé po prodělaném traumatu	69
4.2.6. Infekce u intravenózních narkomanů	72
4.2.7. Infekce spojené s diagnostickými a léčebnými postupy	72

4.2.8. Nekrotizující infekce měkkých tkání. .	72
4.2.9. Shrnutí	73

4.3. Laboratorní vyšetření a biomarkery .....

Helena Lahoda Brodská

4.3.1. Úvod.	76
4.3.2. Monitorace vybraných markerů.	76
4.3.3. Laboratorní markery	76
4.3.4. Monitorace orgánových funkcí	79
4.3.5. Shrnutí	79

4.4. Vyšetření zobrazovacími metodami .....

Eva Mateková, Jan Matek

4.4.1. Úvod.	81
4.4.2. Přehled zobrazovacích metod	81
4.4.3. Diagnostické možnosti u jednotlivých infekcí měkkých tkání	82
4.4.4. Shrnutí	84

5. TERAPIE .....

5.1. Principy antibiotické terapie .....

Václava Adámková

5.1.1. Farmakokinetické a farmakodynamické parametry antibiotické terapie	87
5.1.2. Principy antibiotické terapie	88
5.1.3. Antibiotická terapie	89
5.1.4. ATB terapie nejčastějších mikrobiálních patogenů způsobujících IKMT	89
5.1.5. Inhibitory beta-laktamáz a jejich kombinace s antibiotiky	95
5.1.6. Příčiny selhání antibiotické terapie ...	96
5.1.7. Biofilm	96
5.1.8. Nejčastější chyby (CH), mýty (M) a fakta (F) v terapii antibiotiky	97
5.1.9. CAVE	97
5.1.10. Shrnutí	97

5.2. Principy chirurgické terapie .....

Jan Ulrych, Štěpána Staňková

5.2.1. Principy urgentních chirurgických výkonů	99
5.2.2. Principy a obecné zásady chirurgické drenáže	99

5.2.3.	Principy a obecné zásady chirurgického debridementu a nekrektomie	101
5.2.4.	Principy a obecné zásady amputačních výkonů	102
5.2.5.	Podtlaková terapie	103
5.2.6.	Principy rekonstrukční a plastické chirurgie u pacientů se ztrátou měkkých tkání	105
5.2.7.	Techniky plastické rekonstrukční chirurgie	106
5.2.8.	Kožní štěpy, autotransplantáty	108
5.2.9.	Shrnutí	109
5.3.	Principy intenzivní péče	110
	<i>Jan Matek</i>	
5.3.1.	Surveillance	110
5.3.2.	Monitorace	111
5.3.3.	Terapie	114
5.3.4.	Shrnutí	118

6. INFEKCE KŮŽE A MĚKKÝCH TKÁNÍ JAKO PŘÍČINA SMRTI .....

Tomáš Adámek

6.1.	List o prohlídce zemřelého	122
6.2.	Kazuistika	127

B. SPECIÁLNÍ ČÁST

7. OHRANIČENÉ PURULENTNÍ INFEKCE KŮŽE A MĚKKÝCH TKÁNÍ BEZ NEKRÓZ .....

Vladimír Frýba, Jan Ulrych

7.1.	Impetigo	133
7.2.	Folikulitida	135
7.3.	Furunkl a karbunkl	136
7.4.	Hidradenitis suppurativa	137
7.5.	Abscesy	139
7.6.	Pyomyozitida	141
7.7.	Shrnutí	143

8. NEOHRANIČENÉ PURULENTNÍ INFEKCE KŮŽE A MĚKKÝCH TKÁNÍ BEZ NEKRÓZ .....

Jan Ulrych, Vladimír Frýba

8.1.	Erysipel	145
8.2.	Flegmona	147
8.3.	Specifické typy flegmony	149
8.4.	Shrnutí	152

9. NEKROTIZUJÍCÍ INFEKCE KŮŽE A MĚKKÝCH TKÁNÍ .....

Jan Ulrych

9.1.	Epidemiologie	153
9.2.	Etiologie	153
9.3.	Patofyziologie	155
9.4.	Klinická symptomatologie	156
9.5.	Laboratorní vyšetření	158
9.6.	Zobrazovací vyšetření	159
9.7.	Terapie	159
9.8.	Prognóza	165
9.9.	Shrnutí	166

10. HNISAVÁ ONEMOCNĚNÍ RUKY .....

Josef Kraus, Jakub Tesař

10.1.	Úvod	169
10.2.	Hnisavá onemocnění prstů	169
10.3.	Hnisavé onemocnění ruky	172
10.4.	Terapie	174
10.5.	Hlavní zásady terapie	174
10.6.	Shrnutí	177

11. PERIPROKTÁLNÍ ABSCESSY A PÍŠŤĚLE .....

Jakub Tesař, Eva Šimůnková

11.1.	Úvod	179
11.2.	Abscesy	180

11.3. Periproktální píštěle	184
11.4. Shrnutí	187

12. DIABETICKÁ NOHA A INFEKČNÍ KOMPLIKACE .....

Milan Flekač

12.1. Úvod	189
12.2. Patogeneze infekce diabetické ulcerace	189
12.3. Problematika mikrobiologické diagnostiky při syndromu diabetické nohy	191
12.4. Diagnostika infekce diabetické nohy z pohledu klinické praxe	191
12.5. Terapie infekce diabetické nohy	193
12.6. Shrnutí	196

13. FOURNIEROVA GANGRÉNA .....

Libor Zámečník

13.1. Úvod	197
13.2. Etiopatogeneze	197
13.3. Klinický obraz	198
13.4. Diagnostický postup	199
13.5. Diferenciální diagnostika	200
13.6. Terapie	200
13.7. Chyby v terapii	202
13.8. Shrnutí	203

14. ZÁNĚTLIVÁ ONEMOCNĚNÍ PRSU ...

Katarína Šuta Kimle, Václava Adámková

14.1. Infekční mastitidy	206
14.1.1. Puerperální mastitida	206
14.1.2. Non-puerperální mastitida	208
14.1.3. Pooperační infekční komplikace prsu	211
14.1.4. Specifické záněty prsu	211
14.1.5. Mastitida mužského prsu	211
14.1.6. Mastitida novorozenců	212
14.2. Neinfekční mastitidy	212
14.3. Maligní mastitida	213
14.4. Shrnutí	214

15. VYBRANÉ KAPITOLY Z REKONSTRUKČNÍ CHIRURGIE U PACIENTŮ S LOKÁLNĚ DESTRUKTIVNÍMI INFEKCEMI KŮŽE A MĚKKÝCH TKÁNÍ .....

Štěpána Staňková

15.1. Nekrotizující fasciitida	215
15.2. Fournierova gangréna	217
15.3. Diabetická noha	219
15.4. Dekubitus	221

Zkratky	225
Souhrn	228
Summary	229
Rejstřík	230